

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) 076 Підприємництво та торгівля
Спеціальність	торгівля
Освітня програма	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Тривалість викладання	1 семестр (2 чверть)
Заняття:	
лекції:	0 годин
практичні заняття:	30 годин
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=7000>

Кафедра, що викладає

Філології та мовної комунікації

Викладач:

Баракатова Неонілла Анатоліївна

Доцент, канд. філол. наук, доцент кафедри філології та мовної комунікації

Персональна сторінка

<https://surl.li/keyucw>

E-mail: Barakatova.N.A@nmu.one

1. Анотація курсу

Курс покликаний ознайомити здобувачів освіти з основними принципами академічної доброчесності, узагальнити світовий і вітчизняний досвід з цього питання, розглянувши сутність таких понять, як авторське право і його порушення, причини його появи і способи та методи боротьба з цим негативним явищем; академічний плагіат, методи запобігання йому і наслідки його невикорінення, базові принципи наукового стилю й підходи до роботи з джерельною базою.

Розуміння специфіки наукового мовлення допоможе майбутньому фахівцеві надалі орієнтуватися в професійному середовищі шляхом залучення інформації щодо інноваційних змін у філології загалом і лінгвістиці зокрема.

Курс відкриває широкі перспективи бачення мови в усіх її різноманітних зв'язках із соціумом, державою, професійною діяльністю. Отримані відомості дозволять вдосконалити серед іншого когнітивну діяльність здобувача освіти.

2. Мета і завдання курсу

Мета дисципліни – формування академічної культури, академічної доброчесності, необхідних практичних навичок усної та писемної мови у студентів першого року навчання, потрібних для успішного навчання та майбутньої професійної діяльності; отримання належних знань і навичок, які дадуть змогу реалізувати себе як фахівця, досвід збирання і

вивчення фактів, роботи з фаховими текстами, самостійного пошуку й опрацювання джерел, досвід виконання як індивідуальних завдань, так і групових проєктів; дозволять їм виявити власні аналітичні, критичні та творчі здібності; навчити розраховувати й планувати свій час, критично оцінювати власну працю та працю колег.

Завдання курсу – набути навичок практичного застосування набутих теоретичних знань під час усного й письмового спілкування в професійній діяльності; засвоїти знання зі складання різних типів документів наукового стилю і вміння застосувати їх на практиці; користуватися в професійній діяльності знаннями про спілкування як інструмент професійної діяльності, використовувати принципи академічної доброчесності відповідно до комунікативних намірів і ситуації; аналізувати тексти наукового стилю з урахуванням його типових мовних засобів і створювати креативний науковий продукт.

2. Результати навчання

– Володіти професійною лексикою і вміло користуватися нею в усному спілкуванні. Розрізняти норми літературної мови та використовувати їх особливості для створення діалогів з партнерами.

– Коментувати наукові тексти державною мовою. Засвоївши відповідну термінологію, використовувати її під час спілкування з представниками інших професійних груп для донесення певної інформації.

– Визначати особливості професійних текстів і використовувати їх при написанні рефератів, есе, наукових повідомлень. Професійно тлумачити сучасні форми подачі інформації, розуміти їхні глибинні першоджерела

– Дотримуватися чітких граматичних форм, щоб словопорядок не перешкодив налагодженню контактів між співрозмовниками та відвертав увагу від змісту висловлювання. Застосовувати на практиці вміння добирати морфологічні форми різних частин мови з урахуванням усного чи писемного характеру текстів.

– Дотримуватись у писемному мовленні лексико-семантичної точності, логічної послідовності між складовими частинами тексту. Виробити навички вмілого, творчого стилістично обґрунтованого використання різноманітних структур словосполучень і речень. Здійснювати самоконтроль виконаної роботи на мовному рівні та вносити відповідні корективи: перевірити точність цитат, правильність і точність мовного оформлення.

3. Структура курсу

Лекції – не передбачено

Практичне заняття 1. Формування академічної культури студента. Засади вищої освіти. Основні поняття, підходи і завдання курсу.

Університет від класичного до сучасного. Концепція класичного університету (Вільгельм Гумбольдт про дослідницький університет; Джон Генрі Ньюмен про ліберальний (інтелектуальний) університет). Покликання університету через поєднання освіти, науки і культури. Університет як корпорація; корпоративна етика; партнерство «студент - викладач», «студент - студент», «студент - адміністрація» (взаємозалежність, взаємоповага, взаємовигідна співпраця як запорука успішного функціонування університету та виконання свого покликання).

Практичне заняття 2. Академічна доброчесність і її порушення. Кодекси честі.

Академічна культура, академічна доброчесність. Академічна культура й етика у вищій освіті. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов'язків усіх учасників навчального процесу. Інтелектуальна свобода. Доброчесність викладача та адміністрації як передумова доброчесності студента. Академічна порядність; академічна цілісність через поєднання фундаментальних цінностей: чесності, довіри, поваги, справедливості, відповідальності. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі. Академічна нечесність. Основні прояви академічної нечесності = табу в академічному світі: плагіат, заборонена допомога (одержання чи надання допомоги на іспиті, заліку, контрольній роботі, яка забороняється викладачем); використання підручників, посібників,

довідкової літератури під час будь-якої форм контролю, якщо це не передбачено її умовами; списування та передавання своєї роботи для списування іншим; передача та одержання відповідей перед іспитом тощо. Методи запобігання академічної нечесності; моральний осуд. Західний досвід покарання за нечесність: від передрдачі іспиту, переслуховування курсу і переписування роботи до виключення з університету. Кодекси честі. Професійні кодекси як транслятори фундаментальних моральних принципів в усі сфери професійної діяльності. Кодекси професійної етики = формування корпоративних правил: від Клятви Гіппократа до сучасних професійних кодексів; їхні завдання та імперативи; гуманітарний вимір; балансування між мораллю та правом. Сучасні вітчизняні й зарубіжні професійні кодекси.

Практичне заняття 3. Інтелектуальна власність і її порушення. Як формувати академічну культуру?

Інтелектуальна власність. Авторське право. Відкритий доступ до знань. Поняття інтелектуальної власності (як аналогу до матеріальної власності) від доби Просвітництва (Джон Локк: право творця літературного твору – це «його невід’ємне право, що виникає власне з природи творчої діяльності й існує незалежно від визнання його державною владою») до сьогодення. Інтелектуальна власність у постіндустріальному й інформаційному суспільстві: за оцінками Світового банку, інтелектуальний капітал в сучасній економіці становить понад 60% від загального обсягу кожної країни. Діяльність Всесвітньої організації інтелектуальної власності. (ВОІВ). Авторське право: від першого закону про авторське право («Статут королеви Анни» в Англії у 1710 р. закріпив за автором виключне право на опублікування свого твору протягом 14 років) до сьогодні. Міжнародні договори із забезпеченням авторського права, чинні на території України: Бернська конвенція 1886, Всесвітня конвенція про авторське право Женева 1952р. та інші. Різноманіття об’єктів авторського права: наукові тексти, літературні твори, музичні твори, драматичні твори, твори образотворчого мистецтва, кінофільми і аудіовізуальні твори, архітектурні роботи, комп’ютерні програми тощо. Плагіат. Плагіат = порушення авторського права = крадіжка інтелектуальної власності. Розуміння плагіату з античності до сьогодення. Умови і причини «епідемії плагіату» в Україні. Університетські положення про запобігання плагіату. Плагіат у цифровому світі. Різноманіття плагіату. Формування академічної культури через ознайомлення студентів із поняттям інтелектуальної власності. Виявлення плагіату, антиплагіатні програми.

Практичне заняття 4. Наукове мовлення. Культура спілкування.

Науковий стиль. Стилї сучасної української мови (науковий, діловий, художній, публіцистичний, розмовний, конфесійний, епістолярний); сфера застосування, мета, мовні засоби. Мовні засоби наукового стилю (підстилї: науково-популярний, науково-навчальний): використання наукових термінів, таблиць, схем; оперування абстрактними поняттями; використання цитат; логічна послідовність; однозначність; аргументованість викладу; уживання складних речень. Наукова лексика; фахова мова. Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації. Опанування академічним письмом, комунікативними навичками як необхідна передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності, фахової компетенції, успішного соціокультурного та міжкультурного спілкування. Усне мовлення. Публічний виступ, презентація, доповідь: єдність форми і змісту; вербальна й невербальна складові (образність й виразність, аргументація, інтонація, міміка і жести). Контакт з аудиторією, риторичний інструментарій, засоби емоційного впливу й переконання. Навички академічної дискусії, полеміки. «Мозковий штурм». Мистецтво слухати.

Практичне заняття 5. Писемне мовлення. Підготовка й написання наукового тексту.

Основні жанри наукового мовлення: монографія, стаття, есе, дисертація, дипломна робота, курсова робота, підручник, реферат (реферат-конспект, реферат-резюме, реферат-огляд), тези, анотація (довідкова й рекомендаційна анотація, загальна й аналітична рекомендація), рецензія (невелика стаття науково-теоретичного чи науково-популярного характеру, що містить критичне осмислення наукової праці з метою інформування чи оцінювання), лекція, огляд, дослідницька пропозиція, тези тощо. Мистецтво читати, аналізувати, критично осмислювати прочитане. Підготовка й написання наукового тексту. Задум (на основі критичного опрацювання наявної літератури) – бачення проблеми (майбутній

об'єкт дослідження) – пропозиція вирішення проблеми (гіпотеза) – означення предмету й інструментарію (методології) дослідження – розробка аргументації (на основі опрацювання джерел) – побудова тексту. Вимога оригінальності, чіткості, новизни. Структурування тексту: вступ – основний текст = виклад аргументації із належним використанням оригінальних текстів і джерел – висновки. Володіння мовою як запорука успішного працевлаштування. Написання резюме, мотиваційного листа, дослідницької пропозиції.

Практичне заняття 6. Робота з джерелами. Укладання бібліографії. Цитата.

Правила цитування й оформлення покликань. Цитата - дослівний уривок з використаного тексту, за допомогою якого обґрунтовується, підтверджується або доповнюється власна думка. Збереження особливостей авторського написання при цитуванні (орфографія, пунктуація, виділення тощо). Бібліографічне покликання - сукупність бібліографічних відомостей про цитовану працю, джерело, необхідних для загальної характеристики, ідентифікації авторства та бібліографічного пошуку. Коли потрібно ставити покликання? Належне цитування й оформлення покликань – основна умова уникнення плагіату.

Практичне заняття 7. Робота з джерелами та укладання бібліографії. Покликання.

Національні правила оформлення покликань. Бібліографічні посилання. Загальні положення та правила складання. Міжнародні стилі оформлення бібліографічних покликань, особливості використання (залежно від сфери застосування і спеціальності).

Практичне заняття 8. Культура оформлення наукового тексту: інформаційні технології на допомогу студенту. Методологія бібліографічного пошуку, робота з каталогами. Електронні бібліотечні каталоги. Система пошуку наукової інформації в Інтернеті. Електронні бази даних.

5. Технічне обладнання та програмне забезпечення

На навчальних заняттях здобувачі студенти повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one); перевірений доступ до платформи Moodle; програм Microsoft Office 365 (Teams, Word, Excel, Power Point).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного опитування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		Екзамен	Разом
	Відповіді на практичних заняттях	Контрольні тестові роботи		
0	40	20	40	100

Практична частина оцінюється за результатами усних відповідей на практичних заняттях

та результатами 2 тестових контрольних робіт, які містять по 10 питань.

До іспиту студент готується за списком питань, розміщених на платформі MOODLE.

6.3. Критерії оцінювання теоретичної частини

Не передбачено програмою.

6.4. Критерії оцінювання практичної частини

Відповіді на практичних заняттях. Максимальна кількість балів – 40, де кожна з відповідей оцінюється балом 5.

Контрольна тестова робота. 20 тестових завдань (2 контрольні роботи по 10 питань кожна) з чотирма варіантами відповідей, кожна правильна відповідь оцінюється **1 балом (разом 20 балів)**.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка». http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту і завчасно.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Гальченко С.І., Силка О.З. Основи наукових досліджень: навч.-метод. посіб. С.І.Гальченко, О.З. Силка. Черкаси: АММО, 2015. 93с.
2. Онуфрієнко Г.С. Науковий стиль української мови: навч. посіб. з алгоритмічними приписами. Г.С. Онуфрієнко. 2-ге вид. перероб. та доп. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 392с.
3. Право інтелектуальної власності: акад. курс: підруч. для студ. вищих навч. закладів. О.П. Орлюк, Г.О. Андрущак О.Б. Бутнік-Сіверський та ін.; за ред. О.П. Орлюк, О.Д.Святоцького. Київ . Вид. дім «Ін Юре», 2007, 696с.
4. Семенов О.М. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. О. М.Семенов, О.Л. Фаст. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. 220с.
5. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти. Київ: «Центр учбової літератури», 2014. 276с.

Додаткові джерела

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. 234с.
2. Бутенко О. В. Правове виховання студентів вищих технічних навчальних закладів як науково-педагогічна проблема. О. В. Бутенко. Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології: зб. наук. пр. Херсон, 2014. Вип.1. С. 59 – 62.
3. Гуманенко О.О. Місце рецензії в історії наукової періодики. О. О. Гуманенко. Наукові записки Української академії друкарства. Серія «Соціальні комунікації». Львів, 2015. Вип.1 (50). С.15 – 20.
4. Євсєєва Г. П. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій. Г. П. Євсєєва, М. В. Савицький. Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. Дніпропетровськ, 2014. №8. С.54 – 62.
5. Інграффіа Т. Інструкція з написання наукової статті. Т. Інграффіа, К-Х. Швальбе. Морфологія. Дніпропетровськ, 2013. Т. VII, №1. С. 96 – 100.
6. Інтелектуальна власність: Словник-довідник / За заг. ред. О.Д. Святоцького. у 2-х т.: Т.1 Авторське право і суміжні права. За ред. О. Д. Святоцького, В.С. Дроб'язка. – Уклад.: В.С. Дроб'язко, Р.В. Дроб'язко. Київ, Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. 356с., С.157.

Інформаційні ресурси

1. Дніпровська міська бібліотека <http://www.library.dp.ua/>
2. Науково-технічна бібліотека НТУ «Дніпровська політехніка» <http://lib.nmu.org.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Національна парламентська бібліотека України – Режим доступу: <http://www.nplu.org/>